

'Kiezen voor kwaliteit waarbij de patiënt centraal staat'

Spraakmakende organische architectuur

De bouw van ziekenhuizen wordt al decennialang gedomineerd door een bepaalde structuur. Zeer herkenbaar, maar vaak niet aantrekkelijk of duidelijk. Bij de nieuwbouw van Isala in Zwolle durft men voor een afwijkende aanpak te kiezen.

"Bezoekers van een regulier ziekenhuis liggen vaak na dertig meter al in de clinch met hun oriëntatievermogen," zo vertelt Paul Smaling bouwdirecteur bij Isala. "Wij gaan dat hier anders doen. Hier staat de patiënt centraal." Het 108.000 vierkante meter grote ziekenhuis mag dan als één gebouw worden gezien. Het bestaat in feite uit acht verschillende onderdelen. Er zijn vier gebouwen met elk twee vleugels die onderling verbonden zijn door een aantal hoofdstraten. Betrokkenen spreken al van een vlinderstructuur waarbij de kleinschaligheid van groot belang is. Smaling vertelt exclusief voor Bouwen aan de Zorg over dit prestigieuze project.

Kwaliteit

De reden voor nieuwbouw is helder. De oude onderkomens voldeden niet meer aan de eisen van moderne zorg. Tevens was het de wens van Raad van Bestuur en Medische Staf om meerdere locaties voortaan onder één dak samen te brengen. "Wij hebben als Isala een naam hoog te houden," aldus Smaling. "Wij leveren al decennia lang de hoogste kwaliteit en behoren daarmee tot de top van Europa. In dit nieuwe gebouw

zal de patiënt nog meer dan voorheen centraal staan." Het is echter niet alleen de structuur die opvalt, ook de markante uitstraling van het nieuwe ziekenhuis was al vaak onderwerp van gesprek.

Organische architectuur

De architecten van het gebouw zijn Alberts & Van Huut en a/d Amstel architecten. Isala koos na wijs beraad voor een organische architectuur. Een bouwstijl die we onder andere kennen van Antoni Gaudi of het Guggenheim museum van de Amerikaanse architect Frank Lloyd Wright. Hier staat het gebruik van nieuwe en vooral andere materialen centraal. "Door te kiezen voor bijzondere bouwmaterialen willen we de natuur naar binnen halen. Dit gebouw past in het omliggende groene landschap. In tegenstelling tot de traditionele ziekenhuisbouw waarbij alles recht is, kiezen wij voor structuur die meer meanderend is. Het is absoluut afwijkend, maar wel bijzonder en aantrekkelijk." De bouwdirecteur is zich ervan bewust dat niet voor de meest eenvoudige weg is gekozen. "De makkelijkste optie is al tien keer eerder in Nederland uitgevoerd. ➤

Wij kiezen voor aansprekende architectuur waarbij de mens echt centraal staat."

Goed gevoel

De medewerkers van Isala die een eerste rondleiding door het in 2013 te openen gebouw kregen, waren vooral positief in hun oordeel. "Volgens de meesten gaf het gebouw hen een goed gevoel. Dat is het grootste compliment dat je kunt ontvangen. Veel bezoekers krijgen in een ziekenhuis vaak geen prettig nieuws te horen. De omgeving speelt daar mede op in. Het slechte nieuws kunnen we niet wegnemen, maar positievere prikkels uit een prettige omgeving kunnen bijdragen aan een betere verwerking. Als we in dat doel slagen, is het pure winst." Ook de functies binnen het nieuwe Zwolse ziekenhuis zijn van hoge kwaliteit. Zo vinden we hier diverse poli's, een groot cardiologisch centrum, een trauma-afdeling met eigen helikopterdek, diagnostiek en neonatologie terug. "De hoogste zorg blijft centraal staan. Het is een modern gebouw dat geschikt is voor complexe zorg waarbij we de meest geavanceerde apparatuur gebruiken." ➤

Bijzondere vlinderstructuur

Het is niet alleen de organische architectuur, maar vooral de vlinderstructuur die van Isala een bijzonder gebouw maken.

Ingenieursbureau Van Huut & Partners, A/D Amstel Architecten, Architectenbureau Alberts & Van Huut vormen sinds 1999 gezamenlijk de Architecten Maatschap Isala (AMI). Voor alle partijen was het belangrijk dat vooral de logistiek in het totale ziekenhuis helder moest zijn. Zowel de patiënt als de medewerker dienen eenvoudig hun weg te vinden. Volgens het team van AMI heeft de humane benadering, die bij het ontwerp centraal stond, niet alleen te maken met het gebruik van materiaal en kleuren, maar vooral ook met een heldere logistieke structuur.

Het grondplan van Isala is gecreëerd als een geconditioneerde straat met daaraan gelegen een viertal clusters. Dit idee is gebaseerd op de binnenstad van Amsterdam. De structuur kreeg daarbij al snel de naam: de vlinder. Het totaal oogt als een straat met veel transparantie die in direct contact staat met de groenrijke omgeving aan de ene zijde en de stedelijke uitstraling aan de andere kant van de nieuwbouw. Voor wie deze structuur in ogenschouw neemt, is het zeer duidelijk dat hier grenzen zijn verlegd.

Paul Smaling bouwdirecteur bij Isala

Impressie voorzijde

COMFORT EN VEILIGHEID

GEZE TS 5000 Ecline- barrièrevrije sterkten tot EN 5

GEZE heeft haar productgamma uitgebreid met een nieuwe en efficiënte deursluiser: de TS 5000 Ecline. Met de innovatieve technologie van de nieuwe TS 5000 Ecline met glijrail kunnen rook- en brandwerende deuren met deurbreedtes tot max. 1.250 mm (EN 5) barrièrevrij volgens norm DIN 18040 uitgerust worden. Met geringe krachtinspanning openen deuren gemakkelijk. In geval van gevaar sluit de TS 5000 Ecline de deuren veilig en betrouwbaar.

Kijk op onze website www.gezebenelux.com voor meer informatie over de TS 5000 Ecline of onze andere producten.

Deursluiters & beslag | Automatische deursystemen | RWA raam- en ventilatietechniek | Vluchtwegcontrole | Glas design

GEZE

BEWEGUNG MIT SYSTEM

Isala in aanbouw

REINÆRDT & GEZE, Samen op weg naar goede zorg, optimaal comfort en een veilige omgeving

Healing environment of het op een andere manier kijken naar de zorg, maakt steeds meer opgang. Healing environment geeft inzichten om de klinische ruimten te vervangen door inspirerende gebouwen waar mensen zich prettig en comfortabel voelen. Hierdoor ontstaat een helende werking. De visie achter healing environment sluit aan bij de filosofie van GEZE & REINÆRDT. Samen leveren zij een functionele bijdrage aan het comfort van toekomstige patiënten en bezoekers van de Isala kliniek in Zwolle. Dat comfort komt tot uiting in een eenvoudige toegang en een optimaal comfortabele en veilige omgeving. REINÆRDT Deuren BV heeft van Bam Utiliteitsbouw opdracht gekregen voor zowel de montage als de levering van deuren en het hang- & sluitwerk van de Isala kliniek in Zwolle. In het ziekenhuis wordt volgens architecten Alberts en van Huut een organische bouwstijl nagestreefd met veel natuurlijke materialen en warme kleuren. REINÆRDT heeft speciaal voor de Isala kliniek een 'groene deur' ontwikkeld, die voor het grootste deel uit bamboe (gras) bestaat. De totale opdracht bestaat uit 5000 utiliteits-

bouwdeuren. REINÆRDT is een ideale partner voor Bam Utiliteitsbouw omdat zij alle disciplines in huis hebben, zowel de advisering als de deuren, kozijnen, hang- & sluitwerk en de benodigde attesten.

REINÆRDT heeft in dit project GEZE Benelux als partner in de arm genomen. GEZE is een internationale gerenommeerde specialist op het gebied van bouwbeslag en automatische deur-systemen, zoals het unieke en brede assortiment deur-sluitsystemen. Deze bijzondere lijn kenmerkt zich door design, uniformiteit en hoge kwaliteit. In combinatie met de eenvoudige montage, duurzaamheid en hoge betrouwbaarheid voldoen deze systemen optimaal aan alle esthetische en functionele eisen binnen de zorgwereld.

GEZE & REINÆRDT zorgen samen dat wordt voldaan aan de vele hoge eisen die met betrekking op veiligheid, barrièrevrijheid, gebruiksgemak, preventieve brandbeveiliging en design door de Isala kliniek Zwolle worden gesteld.

Voor meer informatie kijk op www.reinaerd.nl of op www.gezebenelux.com

REINAARDT

eigen engineeringafdeling
maatwerk deuren afzetmarkt topaag 50 dB
zorgoplossingen export

productie mogelijkheden
woning bouw 46 dB
 glas kozijnen **testen panelen** kruk profiel
utiliteit glazen puien **deuren** fineer modellen **brandwerend** sloten paumelles **afhangen kogelwerend** slot hang en sluitwerk WK2

geluidwerend inmeten **60 minuten hout** FSC vlakke deur glasopening
90 minuten sanitaire wanden **inbraakwerend** groene deuren **stralingwerend**

montage kozijn **120 minuten** 32 dB rookwerend **vochtwerend** opdek stomp **30 minuten** PEFC inpandige woningstoe-gang deuren concepten **duurzaam** 37 dB aangegoten **kantlat** keurmerken **slotboring** WK3 FSC hardkunststof **inbouwdrangers** klimaatklasse PU **KOMO** 32 dB schuifdeuren

Deuren bv
 Nijverheidsstraat 1
 7482 GZ Haaksbergen

Tel: +31 53 57 357 35
 Fax: +31 53 57 357 00

www.reinaardt.nl
info@reinaardt.nl

DE ENTREE NAAR ONBEGRENSDE MOGELIJKHEDEN

Onze DEUREN voor de ZORG

Alkondor, de gevelspecialist voor de Isala klinieken.

Alkondor uit Hengelo, is een topbedrijf in projectmatige engineering, productie en montage van gevelconstructies.

Werkzaam in de utiliteits- en woningbouw en gaan geen uitdaging uit de weg. Dit geldt ook voor deze unieke kleurrijke vliesgevels bij de Isala Klinieken te Zwolle, die Alkondor levert en monteert. Het realiseren van dit type gevel vergt een doordachte engineering en de juiste afstemming met onze opdrachtgever. De afstemming tussen voorbereiding, productie en montage is juist bij dit project van wezenlijk belang. Deze goede afstemming resulteert in een kleurrijke gevel waar we met zijn allen zeer trots op mogen zijn.

Alkondor is de gevelspecialist voor bouwprojecten in de zorgsector. Wilt u weten wat Alkondor voor u kan betekenen? Neem dan gerust contact met ons op of kijk eens op www.alkondor.nl voor meer informatie.

Een blik in één van de gangen

Opmerkelijke installatietechniek zorgt voor duurzaam comfort

Ingenieursbureau Deerns is voor de nieuwbouw van Isala Klinieken verantwoordelijk voor het ontwerp van alle gebouwgebonden installaties zoals luchtbehandeling, verwarming, koeling, verlichting en een (ongestoorde) stroomvoorziening. Maar ook de transportinstallaties - zoals liften en buizentransport - en een belangrijk deel van de medische inrichting vallen binnen scope van het project. Een diversiteit aan installaties en systemen die uiteindelijk zorgen voor het comfort en welbevinden van alle toekomstige gebouwgebruikers. Het uiteindelijke ontwerp is tot stand gekomen door uitgebreide dialogen tussen de verschillende groepen zorgprofessionals van het ziekenhuis, de adviseurs van Deerns en de overige bouwpartners.

Het spreekt voor zich dat duurzaamheid het uitgangspunt vormt bij het ontwerpen van alle installaties. Door bestaande technieken op nieuwe manieren te combineren, wordt bij Isala klinieken comfort en bedrijfszekerheid geboden, waarbij de energievraag tot een minimum wordt beperkt. Bijvoorbeeld door de koele lucht die zich aan de noordelijke gevel bevindt, te gebruiken voor de koeling van de glazen corridor die op het

zuiden ligt. Om een dergelijk systeem goed te laten werken zijn uitgebreide bouwfysische berekeningen gemaakt. Het gebruik van 'noorderlucht' voor koeling in combinatie met technieken als warmtepompen, energieopslag in de bodem, warmte- en vochtterugwinning, intelligente verlichting en vochtregulering met behulp van planten, zorgen ervoor dat er een ziekenhuis gerealiseerd wordt dat 40% energiezuiniger is dan de oudbouw. Hiermee behoort het nieuwe gebouw tot de top-5 meest energiezuinige ziekenhuizen van Nederland. ➤

Techniek, onze tweede natuur.

BAM Techniek is trots op haar bijdrage aan dé toonaangevende nieuwbouwprojecten in de zorg in Nederland. Als installatiepartner tonen wij dat techniek onze tweede natuur is bij onder meer Isala Klinieken te Zwolle, Erasmus Medisch Centrum te Rotterdam en het Diaconessenhuis te Utrecht.

‘Zorg zit in onze genen’

Onze drive is om met onze ervaringen in de zorg een aantrekkelijke omgeving te creëren waar patiënten, medewerkers en bezoekers zich goed voelen. Dit doen wij vanuit onze passie voor techniek door slimme en duurzame oplossingen te bieden.

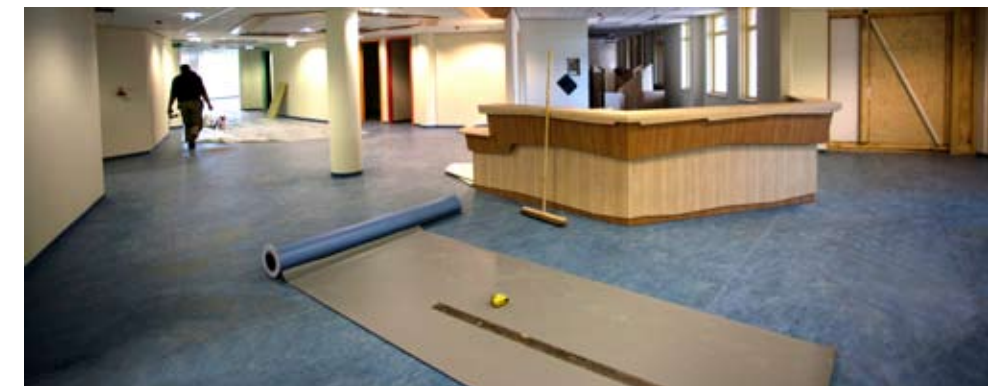
Wij realiseren, samen met onze opdrachtgevers, de optimale technische omgeving waarin zij hun patiënten kunnen voorzien van een breed en kwalitatief hoogstaand aanbod van zorg.

Wij ontwikkelen, realiseren en beheren alle technische installaties in de zorg en bieden hoogwaardige dienstverlening over de volle breedte van het vakgebied. In het bijzonder op het gebied van cleanroom, laboratoria, duurzame energiesystemen, brandbeveiliging, ICT en technisch beheer.

Wilt u meer weten over de diensten van BAM Techniek? Kijk op www.bamtechniek.nl of bel (030) 659 89 66 voor meer informatie.

Impressies AMI, foto's Frans Paalman

Diversiteit aan vloeren

Het is een bijzonder project, de realisatie van de nieuwe Isala kliniek. Niet alleen de architectuur, maar ook het interieur is bijzonder en voldoet op alle fronten aan de hoogste eisen.

Een belangrijk aspect bij elk ziekenhuis zijn de vloeren. Binnen het ziekenhuis liggen diverse vloeren die elk aan hun eigen specifieke eisen moeten voldoen. Aannemer Bam koos ervoor om deze opdracht uit te besteden aan de Maasdam Groep. Henk Boon, adjunct-directeur bij deze toaalinrichter, vertelt over de samenwerking. “Wij hebben als Maasdam Groep een goede naam in het land zeker in de zorg. De Bam zocht een sterke partner die goed ingevoerd is in deze zorgsector. Op basis van het bestek hebben wij een marktconforme aanbidding gedaan. Dit resulteerde in een mooie grote opdracht.”

Het totale plan voor het nieuwe onderkomen van Isala was al door de architect uitgewerkt. Een concept waarbij de nadruk ligt op de speelse, organische architectuur. De vloerkeuze wordt vaak bepaald door de functionele eisen die er aan de vloer gesteld worden, zo weet ook Boon. “Bij een ziekenhuis heb je wat minder keuzevrijheid in materiaal, maar toch konden we als Maasdam Groep door middel van vakkundige, technische adviezen een positieve bijdrage leveren aan dit bijzonder vormgegeven ziekenhuis.”

In het bestek stond overigens aangegeven dat men de voorkeur had om met diverse vloerleveranciers te werken. Boon: “Wij hebben ze geadviseerd om het bij één fabrikant te houden. Dan heb je te maken met één aanspreekpunt. Dat is makkelijker schakelen. Door de ervaring van alle betrokkenen verloopt dit project uiterst professioneel.” ■

FEITEN EN CIJFERS

PROJECT: Isala Klinieken, Zwolle

Opdrachtgever: Isala Klinieken, Zwolle

Architect: Architecten Maatschap Isala (AMI)

Bestaande uit:

Ingenieursbureau Van Huut & Partners, A/D Amstel Architecten, Architectenbureau Alberts & Van Huut

Aannemer: Consortium Isala D2B

Adviseur installaties: Deerns, Rijswijk

Installatietechniek: Bam Techniek, Bunnik

Tilliften: Ergocare Vennik, Enschede

Cleanrooms: Cleanroom Combination Group, Bergeijk

OK Plenums: Interflow, Wieringerwerf

Gevel en Kozijnen: Alkondor, Hengelo

Deuren: REINÆRDT Deuren, Haaksbergen

Deur-sluitsystemen: Geze Benelux, Eindhoven

Vloer: Maasdam Groep, Waddinxveen

Planning:

Bouwrijp maken: voor september 2009

Inrichting

In het eerste en tweede kwartaal van 2013 richten we het ziekenhuis verder in, bijvoorbeeld door de medische apparatuur te installeren. Ook de vaste betimmering, balies en bedden krijgen een plek.

Verhuizing:

Augustus 2013, medewerkers en patiënten van de locaties Sophia, Weezenlanden en Stilobadstraat (laboratoria) gaan over naar de nieuwbouw.

Sloop:

In 2014 slopen we het ‘oude’ Sophia. Aansluitend maken we een begin met de inrichting van het middenterrein.

Totale oppervlakte gebouw: 108.000 m² aan vloeren